

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Œcumenica Cathedræ Apostolicæ Avthoritas

Reding, Augustin

[Ort nicht ermittelt], Anno M.DC.LXXXIX.

§. I. An ex eo, quòd Christus ceu Ecclesiæ Caput, nullam in temporalia exercuerit potestatem, demonstrari valeat, potestatem Ecclesiæ nullatenus extendi ad temporalia?

urn:nbn:de:hbz:466:1-38717

facultatis Theologicae Parisiensis Doctor in suis de antiqua Ecclesiae disciplina dissertationibus historicis anno 1686. editis, dissertatione septima adducit, ad probandum: Pontificem, aut Ecclesiam habere nullam in Reges, eorumque bona auctoritatem directam, vel indirectam, nec posse Reges ab ipsis nullatenus deponi, aut eorum subditos a fide, ac obedientia eximere. Hujus sui intenti in Prologo dictae septimae dissertationis sequentia statuit principia, ceu evidentissima ac certissima. Primum est; Quod civilis, & Ecclesiastica societatum fines sint omnino disparati, & neuter sit alteri subordinatus. Secundum; Quod potestas societatis civilis in corpora duntaxat extendatur, societatis vero Ecclesiasticae auctoritas tota spectet ad animos. Tertium; Quod potestas Ecclesiastica nihil possit, nisi ut agat exhortationibus, ac praecipis, excommunicationibusque, non alijs penis adversus inobedientes. Quartum; Quod Ecclesiasticorum legum alius finis non sit, quam doctrina & disciplina Christiana sanctitatem & puritatem libertatem servare. Unde oritur quaestio; Quibus medijs his finis valeat obtineri?

Ex quibus principijs idem Elliesius infert, tum quod Ecclesiae potestas ex toto eatenus sit spiritualis, ut in temporalia sive Regum, sive aliorum bona minime extendatur, nec adeo Reges deponi possint auctoritate merè Ecclesiastica. Tum quod idem homo possit quidem simul esse membrum societatis civilis & Ecclesiasticae, attamen in civilibus subiecti civilis duntaxat potestati, in spiritualibus vero Ecclesiasticae, ita, ut amba ista potestates sint penitus disparatae, & à Deo solo, à quo sunt instituta, dependant, ac proinde neutra in alteram quidquam possit, tamen si spiritualis sit temporalis sublimior. In hanc proinde summam redigitur praetactum Elliesij prologium, cuius seu principia, seu conclusaria, licet in anterioribus jam discussa, elucescant, multis vel erroribus, vel periculosis sceleris dogmatibus, cum sacrae Scripturae, & antiquae Orthodoxiae sensu haud coherentibus, nihilominus operæ pretium est visum, sub argumentis ab Authore illo propositis, accuratius ea expendere.

S. I.

An ex eo, quod Christus ceu Ecclesiae Caput, nullam in temporali exercuerit potestatem, demonstrari valeat, potestatem Ecclesiae nullatenus extendi ad temporalia?

Ludovic. Ellies cit. dissert. 7. cap. 1. §. 1. argumentatur 1. Christus non aliam Ecclesiae contulit potestatem, praeter eam, quam à Deo Patre, quatenus homo est, accepit; sicut misit me (inquiens Iohannis 20. v. 21.) vivens Pater, & ego mitto vos. Unde Ecclesiae Ministri dicuntur à B. Paulo, Christi vices agere, & pro ipso legatione fungi. Unde ad ostendendum, Ecclesiam non habere ullam temporalem potestatem, demonstrare sufficit, Christum, quatenus Ecclesiae Caput fuit & fundator, nullam sibi arrogasse in temporalia Regum auctoritatem, nullamque exercuisse temporalem potestatem. At Christus ipse asserit dicit,

se ad hoc non venisse, ut ullam temporalem à Patre acceptam haberet potestatem, cum enim Iudaei ipsum apud Pilatum accusassent, quod se Regem Iudaeorum esse, dixisset, interroganti: Num Rex esset Iudaeorum? respondit: Regnum meum non est de hoc mundo. Et urgenti eidem Pilato: Ergo Rex es tu? Respondit quidem: Tu dicis, quia Rex sum. Attamen ego in hoc natus sum, & ad hoc veni in mundum, ut testimonium perhibeam veritati. Quomodo igitur Christus clarius profiteri potuisset, se non venisse in mundum, ut temporalem exerceret potestatem? Et hinc S. Augustinus in eum locum tract. 17. in Iohannem. Audite, ait, omnia regna terrena; non impediunt dominationem vestram in hoc: venite ad regnum, quod non est de hoc mundo; venite credendo, & nolite servire metuendo: dicit quidem propheta de Deo Patre: Ego autem constitutus sum Rex ab eo super Sion montem sanctum eius; sed Sion illa, & mons ille non est de hoc mundo, quod est enim eius regnum, nisi credentes in eum? quibus dicit: De mundo non estis, sicut & ego non sum demundo.

Responsio, & ac retorsio confutatoria hujus argumenti.

Primo. Reflexione habità ad istius ratiocinationis majorem, plus concedam, quam ipsemet Elliesius desideraverat, mensuram potestatis Ecclesiae statuendo ex mensurà dominij, Christo quàm homini competentis. Numquid verò Christus Apocal. 1. disertè dicitur Princeps Regum terrae? Numquid Act. 10. asseritur Iesus esse Dominus omnium? Numquid 1. Corinth. 11. habetur: Omnia esse ei subiecta; scilicet Christo, praeter eum; qui subiecit ei omnia?

Elliesius equidem cit. §. 1. prope finem excipit; ejusmodi sacrae Scripturae textus, quibus Christus Regnorum ac Regum omnium Dominus dicitur; convenire ipsi ratione Divinitatis, adaptari autem Christo homini per communicationem idiomatum.

Verum Heb. 1. habetur Christus esse haerens universorum. Numquid autè Christo secundum Divinitatem convenire potest, esse haeredem? Insuper, Apocal. 17. dicitur in femore ejus scriptum: Rex Regum, & Dominus dominantium. Numquid verò sub isto femore intelligitur humanitas? Et hinc cit. 1. ad Corinth. 11. capite fit distinctio inter eum, qui subiecit Christo omnia, & eam naturam, cui in Christo subiecta sunt omnia. Quia igitur non secundum hypostasin ut sic, sed secundum Divinitatem convenit Patri, quod Christo subiecit omnia: neque verò Christus secundum Divinitatem est distinctus à Patre, idcirco manifestum hinc redditur, Christi humanitati, seu Christo quàm homini esse omnia subiecta. Anne igitur hanc Christi dominij super omnia universalitatem dicere fas est, mensuram esse potestatis Ecclesiasticae?

Arctiorem profectò hujus potestatis sphaeram adstruo, coarctando eam ad lineam mortalitatis. Numquid enim Christus Iohannis 20. dicens Apostolis: Sicut misit me vivens Pater, & ego mitto vos: respexit ad illa sua Matthaei 18. exarata verba: Quodcumque ligaveritis super terram;

in Sion sanctæ Ecclesiæ monte, seu Regno Christi, fatei compellitur ipsemet etiam Elliesius, asseverans, esse litteralem illam S. Augustini expositionem, quâ dixerat, eam Plalmidicam Prophetiam intelligendam esse de Christi Regno, quod sunt in Christum credentes.

ARGUMENTUM II.

10. **L**udovic. Ellies cit. §. 1. argumentatur tum Lex S. Chrylostomo in illum locum Ioannis hom. 18. docente: Quod Christus in celo habeat imperium non humanum, sed longe majus, atque præstantius: tum ex S. Ambrosio in Lucam lib. 3. Christum, inquit, profitemem, non esse de hoc mundo regnum suum, ostendisse, esse supra mundum, nec esse in seculo, sed supra seculum. Unde redditur conseqvens, quod Christus non habuerit potestatem Regiam, sed Regia superiorem, alteriusque ordinis, ac dignitatis: tum ex Divo Cyrillo in illum locum docente: Quod Christus Pilato respondens, non negari, Regem se esse &c. sed regni Caesaris non esse hostem, ostendisse, quia principatus ejus mundanus non est, sed cali, terreque, cæterarumque rerum omnium. Quare Vicaria quoque Christi potestas mundana non est, sed supra mundum, & supra seculum.

Responsio, ac retorsio hujus argumenti refutatoria.

11. **P**rimò. Lubens admitto, Christi Vicariam in mundo potestatem non esse mundanam, perinde, ac Christi principatus, tametsi juxta S. Cyrilli sententiam, cælum, terramque, cæterarumque omnes res ambiat, hanc mundanum esse, sed supra mundum, & supra seculum. Numquid autem supra mundum, & supra seculum est principatus ille, cujus formale specificativum est ordinabilitas in regnum cælorum, adeoque moralitas linea etiam supernaturalis? Eius verò in usum etiam rerum temporalium, potestatisque Regiæ exercitio, excogitabilis status aliquis, quin superinduat moralitate vel ordinabilitatis in regnum cælorum, vel ab hoc deordinationis seu privativæ ac negativæ, seu positivæ, quandoque ad positivam sacre Religionis, & Ecclesiæ sanctæ, Christi que adeo Regni devaluationem intentæ? Talis proinde principatus Ecclesiasticus, ordinabilitatem ad regnum cælorum authoritativè procurans, & ab hoc deordinabilitatem perverfam, virgâ etiam ferreâ coercens, nullatenus præjudicat Casaræ, & Regiæ terrenæ potestati, sed hanc evahere satagit in sublimiorem supernaturalis moralitatis statum, sub quo intelligi possit esse supra mundum, seu seculum.
12. Hujus ergo supramundani principatus, Christi in terris Vicarij sphaeram accuratius indagare cupiens, pro secundo sciscitor ex Ellicio quandoquidem is principatus sit a Christo designatus ex clavibus Regni cælorum, munitis authoritate ligandi & solvendi quodcumque super terram: quidnam subintelligatur sub isto Tô Quodcumque, quod sacer contextus sub morali ad regnum cælorum ordine subjecit super terram, ita vel solvendum, vel ligandum, ut ra-

um habendum sit etiam in cælis? Nonne ex proprietate verborum hujusmodi, sub illo Tô Quodcumque, accipi debet quodvis morale, in supernaturali Ecclesiæ seu triumphantis, seu militantis, seu regni cælorum finem, vel ordinabile, vel ab ista moralitatis supernaturalis ordine defectibile? An verò dicere fas esset, Regem Christianissimum ab hoc erga regnum cælorum ordine esse exclusum, ne dicam, quoad animam suam duntaxat, seu spiritalia; sed quoad moralitatem suarum publici quoque ac politici regiminis actionum, imò ipsiusmet etiam Regiæ ad suam Christi charactere insignitam personam subjectivæ applicationis?

Huc proinde moralitati insitendo, pergo ulterius sciscitari: an non secundum eisdem moralitatis mensuram, extendenda sit etiam virgâ correctoria Matth. 18. Ecclesiæ commissa erga quoscumque, si peccaverint; Christianitatis consortes fratres? Num verò citra gravissimam injuriam dici posset Rex Christianissimus, inter hos Christianæ communionis fratres non esse comprehensus? Num igitur Regum à debita in regnum cælorum ordinatione, cum gravi quandoque, publicæ etiam sacre Religionis discrimine, enormiter exorbitantia facinora fas esset, excipere ab illa correctoriâ seu coercitivâ Ecclesiæ virgâ? Quidni ergo potius dicendum videatur, quodcumque Regis facinus sub debita ad regnum cælorum ordinationis deficientiâ, seu privativâ, seu etiam positivè contrariâ, publicæ præsertim Religionis perquam nocivum, contineri sub illo Quodcumque super terram Morali, super quo per Christum noscitur esse constitutâ clavium regni cælorum, ad quodcumque seu ligandum, seu solvendum protenta authoritas Apostolica? Quidni proinde è contrario etiam videatur concludendum, sub illo Quodcumque moralitatem vel ad regnum cælorum ordinabilem, vel ab isto ordine deficientem completente, includi Regiæ quoque potestatis exercitia, eoque ad hoc suppositum applicabilitatem, quâ supervestitam moralitate in regnum cælorum, vi characteris per lacrum Baptismum suscepti, specialiter ordinabili? Quod si ergo Pontifex Maximus, exigente Ecclesiæ necessitate, ob Regis cuiuspiam adversus sacram religionem molimina, suam Apostolicam solvendi authoritatem, seu correctoriam, coercitivam que virgâ super jus Regiæ Majestatis, quâ huic individue personæ subjectivè inexistens, & quâ moralitate ad Ecclesiæ claves indubitanter spectante supervestitum extenderet, quomodo fieri posset, quod non indirectè à tali Rege tolleretur jus Regium, utpote respectu ejus Regis ex tunc eatenus solutum, ut juxta Christi Domini verbum, solutio, hujusmodi in celo, in ipso proinde foro conscientie, comprobanda esset?

ARGUMENTUM III.

14. **L**udovic. Ellies præcitatus pergit, argumentari. Duplex tantum in Christo dominium reperiri potest. Unum creationis, quod Christus habet ex Divinitate, alterum adoptionis, & fami-

terram, erit ligatum in cælis? Numquid verò ista verba sunt connexa cum illo sacro textu, quo peccantes pro foro etiam externo subiciuntur Ecclesiasticæ virgæ correctoriæ, & coercitiuæ? Numquid Christus etiam Ioannis 21. quando Petro dixit: *Pasce oves meas*, respexit ad verba sua Matthæi 16. descripta: *Tibi dabo claves regni cælorum, quodcumque solveris super terram, erit solutum & in cælis*? Numquid verò ista solvendi potestas sub hisce verbis regulanda est ex ordinabilitate ad regnum cælorum? Sicuti ergo tam peccati, quam ordinabilitatis ad regnum cælorum ratio spectat ad lineam moralitatis, sic huius, non autem tota domini, Christo quæ homini competens sphaera, statuenda est mensura potestatis Ecclesiasticæ. Imò in ipsâ etiam moralitatis lineâ discernere adhuc oportet inter moralitatem, quæ lumini naturali seu consonam, seu dissonam, & quæ supernaturali status elevationi proportionatam, atque hanc duntaxat per modum objecti formalis, ac specificativi ponimus mensuram potestatis Ecclesiasticæ. Unde consequenter solum, quatenus scilicet moralitas naturalis ex Dei ordinatione inevitabilem cum supernaturalis lineæ seu privativâ, seu positivâ moralitate connexionem habet, per modum adeo objecti terminativi, & materialis dicimus, istam esse subiectam potestati Ecclesiasticæ.

3. Quare pro secundo. Dum Christus Pilato interroganti: *Num esset Rex Iudeorum?* Respondit: *Regnum suum non esse de hoc mundo*: hoc verificatur etiam de universo Christi quæ hominis dominio, quippe cum istius, Christo, quæ homini communicati domini radix, & origo quasi formalis, sit Unio hypostatica, quæ sicuti non est de hoc mundo, sic neque dominium in illa quasi radicatum, est originativè de hoc mundo. Verùm hoc ipsissimum Christi hominis dominium, quæ Ecclesiæ communicatum, quia complectitur lineam moralitatis ad statum supernaturalem elevatæ, ipsamque adeo moralitatem naturalem unâ secum elevantis ad supernaturalitatem, idcirco etiam objectivè non est de hoc mundo, oportet quæ proinde, ut fateamur, potestatem Ecclesiasticam, unâ cum sui mensurâ, neque originativè, neque objectivè esse de hoc mundo, quippe cum ne naturalem quidem moralitatem complectatur, nisi quæ supervellitam moralitate supernaturalis lineæ. Sub ipsissimo nihilominus isthuc moralitatis supernaturalis regimine, Christus diserte dixit, contineri regnum suum, foreque adeo in Ecclesiâ per se constituendâ regnum, quod tamen non esset de hoc mundo, sive quod non esset hinc. Numquid autem correlativa inseparabiliter connexa, sunt Regnum & Regia potestas? Ex Christi igitur verbis illis, clarè evincitur Regia quæpiam intrâ Ecclesiâ potestas, ex autoritate Apostolicâ consistens, unicè tamen complectens lineam moralitatis, quæ in regnum cælorum ordinabilis. Et ideo Pilato urgenti: *Ergo Rex es tu?* Christus iterum respondit: *Tu dicis, quia Rex sum ego*. mox subiiciens: *Ad hoc veni in mundum, ut testimonium perhibeam veritati*. Sic ergo Christus, qui Rex, tum ex se ipso, immediatè, tum consequenter ex autoritate Apostolis communicatâ, erat veritati testimonium perhi-

biturus. Sed cui veritati? Cùm Christus indefinitè locutus fuerit, num exceptionem aliquam pateretur in aliqua veritatis specie, seu genere? Num igitur Christus venerat, ut veritati etiam Philosophicæ ex Regia sua autoritate testimonium perhiberet? Quandoquidem luminis naturalis veritas Philosophica, ubi cum Evangelica veritate minùs cohæret, redigenda sit in fidei ac Christi obsequium, nunquid Christus ad hoc etiam venisse dicens est in mundum, ut testimonium perhiberet Philosophicæ veritati, hanc scilicet continendo intrâ fidei sanctæ veritatem, seu superiorem regulam, ac mensuram suam? Et quia veritas practica est mensura moralitatis, cuius linea etiam naturalis supervestitur seu positivâ, seu privativâ, aut negativâ moralitate supernaturali, numquid Regia Christi potestas Ecclesiæ sanctæ communicata, protenditur super moralitate etiam naturali, eatenus concordandâ cum supernaturali moralitate, ut, si ab hac deficiat, per autoritatem Apostolicâ fit in huius ordinem redigenda? veluti sæpius factitatum est in legibus Imperatoris ab æquitate ratione, ipsi etiam supernaturali lumini repugnante deficientibus. Et hinc in aperto jam est falsitas illius ab Elliesio in Prologo positi primi principij sui, quod civilis & Ecclesiasticæ societatum fines sint omninò disparati, ita ut neuter sit alteri subordinatus. Sed de hoc differrebanus superius in huius Summarij 1. cap. §. 2.

Pro tertio Prophetia Psal. 2. exarata nos instruit de Regno Christi, quod est Ecclesia. Dum nempe Regius Propheta, in figura Christi ibidem diserte sic pronunciat: *Ego autem constitutus sum Rex ab eo super Sion montem sanctum eius*. Numquid ergo, ubi Christus hanc suam Regiam potestatem commisit Vicario suo Petri successori, huic diceret fas est, ego vice Christi super Sion montem sanctæ Ecclesiæ constitutus sum Rex? Quòdnam verò huius Regis est regnum, quod non sit de hoc mundo, nisi uti S. Augustinus respondet: *credentes in Christum*? Numquid autem inter hos credentes in Christum sunt quicumque Reges Christiani? Annon igitur isti dicendi sunt subiecti Apostolicæ autoritatis, Christi in terris Vicariæ regimini, quoad totam moralitatis lineam, sicque adeo directè, ac per se non quoad temporalitatem ut sic, sed quoad istam quæ subordinatam lineam moralitatis, inexistentis libero cuique potestatis Regiæ exercitio, utpote inevitabiliter vel ordinabilitatem ad cælorum regnum, vel ab hoc deordinabilitatem obtinent? Et hinc æternus Pater sub illâ Davidicâ prophetiâ, Regiæ illius, Christo principaliter, Petri autem successori Vicariè competentis potestatis sphaeram circumferens, aiebat: *Postula à me, & dabo tibi gentes hereditatē tuam, & possessiones tuas terminos terræ*. Annon igitur possessiones etiam temporales, terræque termini, secundum illam æterni Patris prophetiam, sunt intrâ sphaeram Vicariæ Christi autoritatis? Et, ne quis ausit, hanc potestatem Regiam delituere virgâ autoritativâ & coercitivâ, superaddit ibidem: *Reges eos in virga ferrea*. Hanc proinde virgam ferream in foro etiam externo coercitivæ autoritatis esse

& familiaritatis; ut Chrysoſtomus *hom. 30. in Epist. 1. ad Corinth.* loquitur, quod Christus habet ex humanitate. Neutrum verò istorum dominiorum idem est cum dominio Regum in temporalia. Nam quatenus Deus est, habet supremum in omnia imperium, quatenus autem homo est, regnum ejus totum est *spirituale*, nec enim homo factus est, ut totum orbem more Regum terrenorum regeret, imò se minime venisse ad hoc, ut rerum temporalium regimen susciperet, verbis & factis docuit: tum quando aufugit, ne à Judæis Rex eligeretur: tum quando roganti cuidam, ut fratri suo juberet, hæreditatem partiri, dixit: *Homo, quis me constituit judicem, aut divisorem super vos?* Cùm igitur certum sit, Christum Ecclesiæ comunicasse eam tantum potestatem, quam habuit ut homo, & Caput Ecclesiæ, non autem illam, quam habuit ut Deus & Creator, pro certo tenere debemus, nullam potestatem temporalem à Christo Ecclesiæ collatam esse.

Responsio ac retorsio hujus argumenti refutatoria.

15. **P**rimò certum est, ex Divinitate nullum in Christi humanam naturam esse derivatum dominium, quod non *realiter* præexistere in dominio Divinitatis, quod Elliesius dicit dominium *creationis*. Hujus autem Divini dominij sphaera, præter lineam *naturæ universæ*, complectitur etiam lineam status *supernaturalis*, ad quem homo ad imaginem Dei factus, in *primo* creationis suæ instanti elevatus, & postquam è gratia exciderat, per Christi redemptionem reparatus fuit. Numquid ergo Divinitas Christo quâ homini fecit de utraque illâ seu naturâ, seu *supernaturalitatis* lineâ, dominij sui participationem aliquam, dum constituit ipsum hæredem Univerſorum? Et licet Christus quâ homo noluerit sibi assumere exercitium, & munus regnandi in temporalibus; renuens propterea munus judicis in se suscipere circa duorum fratrum hæreditatem dividendam; attamen uno saltem, alteròve acta ostendere voluit suum seu proprietatis, seu jurisdictionis in res quoque temporales dominium, quando scilicet *Matth. 8.* & *Lucæ 8.* ejiciens legionem dæmonum ab homine, concessit ipsis, ut intrarent in porcos, non absque magno Gerasenorum damno. Talis dominij argumentum exhibuit etiam, quando *12. Matth. cap.* arefecit ficulneam, quando *insuper eodem cap.* jubens ad se adduci cum pullo asinam, quam Apostoli reperirent alligatam, subjecit. *Si quis aliquid dixerit, dicite: quia Dominus his opus habet.* Jurisdictionis denique, Legis Mosaicæ sacerdotio superioris *altum* dominium ostendit, quando *10. Joannis 18.* dum Pharisei mulierem in adulterio deprehensam ad eum adduxerant, & coram ipso accusaverant, ex vi ejusdem *alti* dominij eam absolvit, non à reatu duntaxat peccati, sed etiâ à pœnâ lapidationis in Lege Mosaica indictâ. Quinimò cùm Christus etiam quâ homo, & Caput Ecclesiæ ascendens in *altum*, daret hominibus dona curationum, & sanitatum, quæ

licet quoadmodum participarent de supernaturalitate, quoad *substantiam* tamen verè continentur intrâ naturæ lineam, inde manifestum est, Divinitatem de suo creationis dominio etiam quâ naturæ lineam contingente, fecisse Christo, quâ homini, dominij sui aliquam communicationem.

Sed quid dicemus de lineâ *supernaturalitatis*, quam Divinitas ita posuit in potestate Christi, quâ Ecclesiæ Capitis, ut ejusdem participationem facere posset *Novæ Legis sacerdotio*? In quâ proinde supernaturalitatis seu *positivâ*, seu *privativâ* lineâ, numquid continetur universa *supernaturali* statu commensurata *moralitas*? Et quia nihil *moralitatis* etiam naturalis ex hominis libero arbitrio contingit, quin vel deficiat ab ordine regni cælorum, vel per gratiam Christi sublimetur ad hunc regni cælorum ordinem, numquid *moralitatis* etiam naturalis lineâ ita suberat Christi dominio, ut eandem vellet tamen subordinatam lineâ *moralitatis* supernaturalis? Numquid ergo Christus quâ homo, *Quodcumque in regnum cælorum coordinabile super terram*, subjiciens potestati Ecclesiasticæ, huic communicavit etiam de suo super omnimodâ *moralitatis*, politicum quoque regimen sine suo completentis, lineâ, jurisdictionis *altæ* dominio?

Pro secundo igitur, missâ jam universâ naturæ *physicæ* lineâ, faciendo reflexionem ad unicum *moralitatis*, *Quodcumque in regnum cælorum ordinabile completentis*, lineam, placuit per modum progressionis ex Elliesio hîc sciscitari. Num credat, potestatem Ecclesiæ super hac *moralitatis*, quâ in regnum cælorum *ordinabilis* lineâ *indefinitè* protensam, æquè esse de gratijs Christi gratis datas, ac sit gratia Prophetiæ? Noscitur professò *ex 1. Corinth. 12. cap. à v. 28.* Apostolus inter gratias gratis datas perinde recensuisse Apostolatam, in Petri successore unicè adhuc persistentem, ac donum Prophetiæ. Unde opportunum est nobis visum, nonnihil excurrendo, hîc facere Apostolicæ in Petri successore perdurantis auctoritatis, seu gratiæ Christi gratis datæ comparationem cum lumine Prophetiæ. Hoc equidem Divinitus concessum donum, minime facit, ne homo Prophetiæ dono ditatus, sit obnoxius fallaci & fallibili, atque ad malum pronæ conditioni humanæ, maxime cùm lumen Propheticum recensatur inter gratias gratis datas, quæ inexistere possunt homini peccatori infideli; uti constat de Sybillis veris Prophetissis, sed Ethnicis. Nihilominus quando is, qui Prophetiæ gratiâ est ditatus, intendit in lumen Propheticum, ex hoc divinizando, ac revelando veritates absconditas, nequit ulla subesse fallitas ac deceptio, quippe cû actus Propheticus, quæ procedens ex lumine Prophetiæ, nequeat in se *intrinsecè* coinquinari specie mendacij, quin hæc impuritas reducenda foret in luminis Prophetici principium, Spiritum sanctum, quod ne cogitare quidem, minus asseverare licet absq; horribili blasphemia. Sic proinde Oecumenica Pastoralis muneris potestas Apostolica inter Christi gratias, Ecclesiæ gratis datas merito annumeranda, quan-

quantumvis inexistat homini per naturam suam fallaci, attamen Christo repromittente Apostolis, Spiritum sanctum eos edoctrum omnia, dicere oportet, eam Divinitus constitutam, ita esse super fidei petram fundatam, ut cunctæ actiones ex ea promanantes reducendæ sint in fidei principium, illius Oecumenicæ Apostolicæ potestatis *super quocunque in terris morali ad regnum cælorum ordinabili* potestatis, eatenus directivum, ut, si de particularibus, fallaciæ aliòquin obnoxii, casibus est sciendum, decernat per prudentia Divinitus infusæ prudentiæ lumen supernaturale, ab omni adeo seu *moralis* defectibilitate, seu intellectuali fallibilitate, atque fallaciæ labe ut sic depuratum, licet in Pontifice decernente possit *concomitanter*, quæ homo est defectibilis, aliquid obrepere, quod humanam fragilitatem redolere videatur.

18. Hinc ergo regrediendo ad Elliesij argumentum, haud impertinenter ab eo requiritur, ut reflexionem faciendo ad Divini dominij, Humanitatis Christi, & ab hac Apostolicæ auctoritati donatam participationem, in Summi Pontificis potestate Oecumenica, seu gratia gratis datâ agnoscat auctoritatem, super quacunque Regum etiam, Regiæque Majestatis *jurium moralitate* eatenus potestatem, ut in decernendo, Divini quoque luminis sibi assistentis habeat certitudinem.

S. II.

In quo demonstratur, ex eo, quod potestas à Christo Ecclesie collata tota sit spiritualis, haud evincit, Pontificiam auctoritatem non protendi supra Reges etiam quoad temporalia.

ARGUMENTUM I.

19. Ludovic. Ellies *cit. cap. 1. §. 2.* argumentatur 1. in hunc modum. Ecclesia non aliam habet potestatem præter eam, quam Christus Apostolis tradidit, ut per eos ad eorum successores perveniret. At ex Scripturâ *inferius* adducendâ constat, nullam omnino potestatem, quæ spiritualis non sit, Apostolis esse collatam. Frustra igitur successores eorum aliam sibi arrogant.

Responsio ac retorsio hujus argumenti refutatoria.

20. Numquid enim pro *primo*, Sacramenta simpliciter sunt computanda inter *res spirituales*, quantumvis consentent ex rebus & actionibus sensibilibus, seu corporeis, seu materiâ? Numquid intellectiva potentia in homine & Angelo est purè spiritualis, cum tamen ejus objectum *materiale* complectatur naturam quoque corpoream? Unde hoc? nisi quia denominationes fiunt ex eo, quod *formale* est, non autem ex eo, quod est *materiale*. Sic enim ratio Sacramenti *formaliter* constitutiva est significatio purè spiritualis, ex Divina in-

stitutione causatrix supernaturalis gratiæ. Sic intellectivæ potentia *formale specificativum* est lumen objectivum à materialitate depuratum, tamen ejus objectum *materiale* complectatur cunctas res etiam corporeas. Pari proinde modo tamen authoritas Apostolica protendatur ad *quocunque* in regnum cælorum ordinabile, in quo ordine continetur quodcunque liberum hominis ad statum supernaturalem elevati, politici quoque regiminis, publicum exercitium, hoc nequit tamen reduci ad spheram Apostolicæ auctoritatis, nisi *sibi moralitate in regnum cælorum ordinabili*, ut sic verè spirituali: ex quâ proinde, seu *formali specificativo* suo, Pontificia potestas merito denominatur purè *spiritualis*, quantumvis *per accidens* extendatur super rebus quoque temporalibus, quâ libero, atque adeo *moralis*, & *consequenter* quâ in regnum cælorum vel ordinabilitate, vel ab hoc deficientiâ supervehito ipsorum publici etiam politici regiminis exercitio, subjectis, ut sic per modum objecti *materialis*, & *terminativi* se habentibus ad eam purè *spiritualem*, auctoritatis Apostolicæ potestatem.

Hæc ratio nostra pro *secundo* firmatur ex ipso Elliesio, mox asseverante, potestatem annuntiandi Evangelium, nec non baptizandi *Matth. 18.* Apostolis commissam, esse totam spiritualem. Numquid verò hujus potestatis exercitium *materiale* sunt actiones corporeæ? quæ tamen, dum earundem ratio *formalis* est merè spiritualis, haudquaquam efficiunt purè spiritualitati potestatis illius.

Subdit idem Elliesius alteram Apostolis promissam potestatem *Matth. 16. & 18.* sub auctoritate ligandi & solvendi quodcunque super terram. Quam equidem potestatem, ait, à nonnullis frustra protendi ad temporalia, eò quod Christus mentem suam *Joann. 20.* sub hisce verbis exposuerit: *Sicut misit me vivens Pater, & ego mitto vos: quæ cum dixisset, insufflavit in eos, dicens, accipite Spiritum sanctum, quorum remiseris peccata, remittuntur eis.* Numquid verò, mi Elliesi, hæc remittendorum peccatorum potestas merè *spiritualis* est, tamen protendatur super peccatis homicidij, adulterij, ac perverſi Regum regiminis, per actiones corporeas perficiendis? Eo ipso tamen, quia *moralitas* à regni cælorum ordine deficiens est *formale* in illis peccatis, quâ illi sacerdotali potestati subjectis, inde haudquaquam efficitur, quod potestas illa, licet per actionem etiam sensibilem, quâ Sacramenti materiam *intrinsecam* exercenda, non debeat purè *spiritualis* dici. Pari proinde ratione, illa *quodcunque in terris morale* ligandi, seu solvendi potestas Apostolica licet protendatur super quocunque, publici etiam temporalis regiminis, *Moralis*, atque adeo in regnum cælorum vel ordinabili, vel deordinabili exercitio, quia tamen ipsissima hæc in regnum cælorum seu ordinabilis, seu deordinabilis *moralitas* est *formale specificativum* illius Apostolicæ auctoritatis, idcirco illarum, eidem per modum objecti *materialis* & purè *terminativi* subjectarum actionum, *moralitas* nullatenus impedit, quod minùs ea potestas dicenda sit merè *spiritualis*.